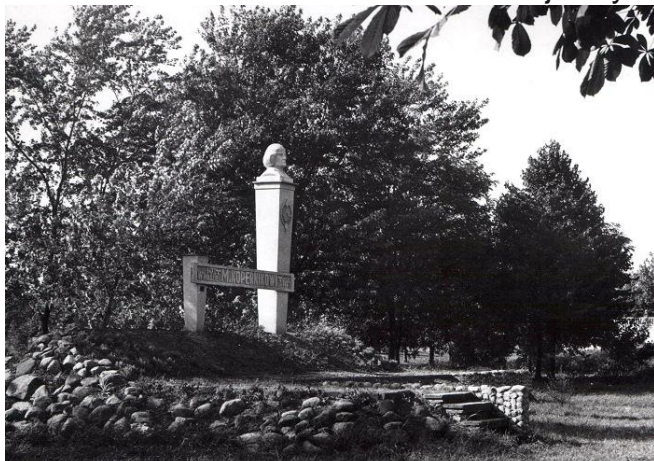

Renowacja czy odbudowa?

Zgodnie z zapowiedzią wracamy do sprawy pomnika Mikołaja Kopernika, którego chwilowo nie ma w parku 1000-lecia. Stał tam od 1973 roku.

Jak wynika z informacji uzyskanych w Wydziale Komunalnym UM, prowadzącym ewidencję pomników pamięci narodowej oraz na www.historiachojnic.pl, inicjatorami jego wybudowania w Roku Kopernikowskim 1973 byli **Julian Rydzkowski** oraz chojnicki oddział Stowarzyszenia PAX. Został wzniesiony czynem społecznym według projektu **Alfreda Ćwioka**, długoletniego dyrektora szkoły zawodowej przy ul.

Sukienników. Popiersie Mikołaja Kopernika

wykonał **Antoni Łangowski**, mieszkaniec Czerska. Znaczny wkład w wybudowanie pomnika wnieśli uczniowie ZSZ.

Gdy powstał, jak widać na zdjęciu z 1973 roku, posiadał zupełnie inne otoczenie niż w styczniu 2012. Nie zaślaniały go gałęzie drzewa rosnącego obok. Astronom miał jeszcze astrolabium, które później zniknęło. Pomnik wykonano z betonu, który, jak przekazał nam **Józef Urbaniak**, nie był już w najlepszej kondycji. W bazie jego firmy przy ul. Angowickiej można obecnie obejrzeć tylko popiersie Kopernika, gdyż pozostałe elementy pomnika zostały utylizowane. Będzie ono wzorem dla rzeźbiarza, który ma wykonać jego kopię z brązu. Niewykluczone, że będzie nim chojniczanin **Jarosław Urbański**, ale rozmowy w tej sprawie jeszcze trwają.

Projekt nowego pomnika przewiduje jego odtworzenie w częściowo zmienionym kształcie. Obydwa filary będą prawie jednakowej wysokości i stworzą bramę w jednej z alei parku o nazwie ścieżka astronomiczna. Przed nią powstanie plac o nawierzchni klinkierowej z murkiem z kamienia łupanego oraz ławkami. Całość otoczy żywopłot. Z brązu będzie też sfera amilarna, astrolabium i litery napisu. W koncepcji projektanta z czerwca 2010, specyfikacji przetargowej i dokumentacji technicznej jest używane sformułowanie „*renowacja pomnika Mikołaja Kopernika*” lub „*pomnik Mikołaja Kopernika przeznaczony do renowacji*”. W kontekście pierwszej czynności wykonawcy do realizacji, jaką było „*rozebranie istniejącego pomnika – 1 kpl.*”, jak opisano w przedmiarze na stronie nr 3, to określenie „*renowacja*” jest nie na miejscu.

W prawie budowlanym nie ma definicji renowacji, są za to inne. Na przykład „*budowa*” to „*wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowa, rozbudowa, nadbudowa obiektu budowlanego*”. Jest też „*remont*” – „*należy przez to rozumieć wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych, niż użyto w stanie pierwotnym*”.

Uważamy, że do tej pory niejednoznacznie byliśmy informowani o zamierzeniach urzędu miejskiego względem pomnika wielkiego astronoma. Najlepiej świadczy o tym odpowiedź wiceburmistrza **Jana Zielińskiego** na pytanie zadane w czasie programu Bez Montażu z 30.01. o losy pomnika Kopernika. Według zastępcy burmistrza, zostanie zmieniony jedynie jego cokół, a sam pomnik po jego odświeżeniu w pracowni artystycznej wróci w idealnym stanie i tym samym kształcie. Temat dyskusji nie był zaskoczeniem dla jego uczestników.

Rozmawialiśmy także z miejskim konserwatorem zabytków oraz dyrektorem Wydziału Budowlano-Inwestycyjnego **Jackiem Domozychem**. **Marlena Pawlak** nie opiniowała zmian przewidzianych w pomniku Kopernika i jego otoczeniu, gdyż nie jest do nich uprawniona. Nie były one z nią konsultowane w fazie ich projektowania. Natomiast dyrektor Domozych zapewnił nas, że wszystkie prace w parku prowadzone są zgodnie z projektem przygotowanym przez pracownię **Zdzisława Kufła** i zezwoleniem na budowę wydanym przez starostwo powiatowe 31 maja 2011 roku.

Czy dochowano wszystkich uzgodnień formalno-prawnych w tej sprawie, to być może ustali wkrótce Prokuratura Rejonowa, o ile przyjmie wniosek **Mariusza Janika** do realizacji.